

Första roten, tomt 76

Kvarteret Herrnhutaren

Tolfte roten 1637–1657v

Vallgatan mellan Korsgatan och Östra Hamnen

Sjätte roten 1657h–70

”Mäster Jon” d.v.s. *lektor Jonas Callogaeus* ägde 1649 endera 1.75 eller 1.76.

Denna gård har senare ägts av *konrektor Lars Bagge d.ä.* Den 1.4.1656 uppbjöd konrektor Lars Bagge d.ä. gård, som han köpt för 160 d smt av ”Mäster Jon” (huseköpspenning 6:-). I september 1657 fordrade sal M Jonae Callogaei änka resterande betalning för gårdeköp. Om Lars Bagges änka *Brita Mårtensdotter* (omgift *tullnären Anders Persson*) se 1.72.

Denna gård ägdes före 1666–1672 av *Lars Bagges* styvson

kaplanen Joen (Jonas) Benedicti Gothenius (född i Göteborg 1632, död 9.8.1707). Han prästvigdes 1660 och avflyttade tydligen från huset på Vallgatan i samband med att han blev kyrkoherde i Värö 1672.

Som tidigare nämnts nadrade grannen magister Florander 1673 smeden Isak Humblas köp av denna tomt 1.76. *Johan Haquini Florander* (se domprostgården 2.35) var född i Kalv (? enl. Skarstedt) 1617 och var sockenskomakare, innan han 1634 började sina studier i Köping och Arboga. Det var kanske bakgrunden till att han som Skarstedt (s. 44–45) berättar alltid gick med ”remmar och näbbor uti skorna”. Han var lektor i logik och grekiska i Göteborg, rektor fem gånger och riksdagsman 1672, då han även var notarie i prästerståndet, och 1678. 1666 blev han prost i Fjäre och 1687 domprost. (Om köp av gård: se 1.72.) Gift 1/ i Göteborgs domkyrka 14.7.1675 med *Brigitta Jönsdotter Banck*. Hans båda söner i detta äktenskap, Johan och Jonas, blev båda lektorer. Dottern *Anna* blev gift med *J. Ahlström*, som blev pastor i Okome, en annan dotter *Britta*, född 1661, avled 38 år gammal. 2/ *Johannes Florander* gifte sig andra gången i Onsala 1668 med *Annika Fabelia*, dotter till kyrkoherde *Fabultenius (eller Fabelius)* i Onsala. Hon var syster till kyrkoherden i Onsala *Jöns Jonae Fabelius* (gift *Sigrid Austrenia*). Johan Florander avled den 4 och begrovs den 20.10.1707.

Linnevävaremästare Olof Eriksson

(burskap 23.6.1690) övertog någon gång mellan 1681 och 1696 den västligaste av Johan Floranders tomter. Han pantsatte 1698 ”gård på Vallgatan mellan magister Otterdahl i väster och präst-änkan Brita Källersdotter i öster”: cautionister för lånet var *Peter Larsson, Ehrenfried Eichler, Bengt Bengtsson skomakare* (EIIb:4. 23.6.1698).

Hovslagare Fredrik Gödeke övertog före 1704 linnevävaremästare Olof Erikssons gård 1.76 och förlade sin smedjegård dit. Han fick burskap 28.3.1701, begr. Chr 50 år gammal 6.5.1712. Ägde 1.5, Idogheten 1710. Gift 1.10.1693 med *jungfru Cornelia Wiesenhoff*, omgift 27.12.1715 med *klensmeden Jo Bartelsson Gresborg* (Petter Gräsborg med hustru Cornelia Casparsdotter och krogen Lejonet 1717 1.5.)

Husen brann 1715. Dottern *Anna Maja, gift Beijersten*. Sonen *Joakim* sattes 1715 i lära hos *hovsmed Jacob Kuntz*, Fredrik Gödekes barns förmyndare sålde 1,76 med tillhörande smidesverkstad till

hovslagaremästare Fredrik Bolm (burskap 28.8.1705, uppbud 15.6.1719). Gården sades ligga ”mellan hattmakare Gottfrid Jungberg i öster och vagnmakare Jonas Larsson i väster”. Hovslagare Bolms änka *Elsa Månsdotter* gifte 26.6.1720 om sig med *hovslagare Jonas Björkman*, se 2.45. 1715 taxerades tomt 150, hus 160

Fredrik Bolm överlät senare (uppbud 15.6.1719) gården på sin broder *hovslagaremästare Henrik Bolm* (burskap 10.10.1716, begr. Chr 30.12.1743, se 1.16) bosatt i gården 1717 med sin första hustru *Hillika (Ellika) Müller* (begr. 2.7.1718 efter barnsbörd, varefter Henrik Bolm 17.4.1719 gifte om sig med *Gunilla Lerberg*, begr. D 22.5.1761). Henrik Bolm måste dock avstå gården till *Fredrik Gödekes son Casper*, som i sin tur enligt tomtöreslängden 1720 överlät den till

klensmeden Johan Gustaf Sasse.

Han hade fått burskap 25.5.1717 men uppsade det 1732 och sålde samtidigt tillsammans med hustrun *Maria Stenius* huset till *accismästare Anders Elofssons* och hans änka Elleka Olofsdotters (begr. 19.4.1732) son

auktionsmästare Anders Rydberg

(uppbud 17.4.1732). Han hade fått burskap som handelsman 7.9.1709. Begravd 12.9.1756, bou 19.4.1759. Hans första hustru var *Christina Ekman* (bouppteckning 23.12.1734). Vid bouppteckningen 19.4.1780 efter hans änka *Maria Elisabeth Westman*, död 1.6.1777, värderades gården till 500 rdr specie. På begäran av vågmästare Johan Barthengren och Anders Olsson utauktionerades den 29.5.1781 framlidne auktionsmästare Anders Rydbergs fasta egendom belägen på Vallgatan mellan kassör Lars Enander å ena och järndragare Jöns Hultmans hus å andra sidan, då gården inropades av *vågmästaren vid järnvågen Johan Barthengren*. Denne flyttade till 5.9., Härbärgget och redan 1785 hade gården 1.76 övertagits av *kopparslagaregesäll Johannes Dahlström* (burskap 20.6.1788, uppbud 14.11.1791 som ägde den ännu vid branden 1802. Där bodde 1786 också *skräddare Anders Söderberg* (Gbg hj II s 238–39). Efter branden flyttade Dahlström till 1.74.

Se 1.75.